

De viktigaste internationella miljöavtalen samt deras mål och genomförande (uppdaterat 16.4.2019).

AVTAL	MÅL	GENOMFÖRANDE/BETYDELSE	Ansvarig tjänsteman (MM)
<u>KLIMAT</u>			
Ramkonventionen om klimatförändringar	Målet är att stabilisera halten av växthusgaser i atmosfären (antropogena utsläpp, dvs. utsläpp orsakade av människan) på en ofarlig nivå.	Klimatkonventionen fastställer mål, principer och andra allmänna ramar för de internationella ambitionerna att begränsa klimatförändringen. Klimatkonventionen innehåller inga kvantitativa åtaganden för utsläppsminskning.	Huvudförhandlare för internationella klimatfrågor Outi Honkatukia
Kyotoprotokollet	Protokollet kompletterar FN:s ramkonvention om klimatförändringar och främjar måluppfyllelsen genom att fastställa juridiskt bindande åtaganden för de utvecklade ländernas utsläpp av växthusgaser.	Kyotoprotokollet kompletterar ramkonventionen om klimatförändringar. Under protokollets första åtagandeperiod 2008–2012 förband sig de utvecklade länderna (38 länder) att fram till 2012 minska sina utsläpp av växthusgaser med totalt 5 % jämfört med nivån 1990. Enligt EU:s interna bördefördelning skulle Finland under den första åtagandeperioden se till att utsläppen hölls på samma nivå som 1990.	Huvudförhandlare för internationella klimatfrågor Outi Honkatukia

		Under protokollets andra åtagandeperiod 2013–2020 är EU:s mål att fram till 2020 minska utsläppen av växthusgaser med 20 % jämfört med nivån 1990. Enligt EU:s interna bördefördelning ska Finland under den andra åtagandeperioden minska sina utsläpp av växthusgaser med minst 16 % från 2005 års nivå före 2020.	
Klimatavtalet från Paris	<p>Avtalet syftar till att stärka de globala klimatåtgärderna bland annat genom att</p> <ul style="list-style-type: none"> • begränsa ökningen i den globala medeltemperaturen klart under två grader Celsius jämfört med förindustriell nivå genom att eftersträva åtgärder som begränsar temperaturökningen till 1,5 grader Celsius över förindustriell nivå, • öka anpassningsförmågan till skadliga effekter av klimatförändringen och främja den klimatmässiga motståndskraften och utvecklingen mot låga växthusgasutsläpp på ett sätt som inte hotar livsmedelstryggheten, och • göra finansiella flöden förenliga med en väg mot låga växthusgasutsläpp och en klimatmässigt motståndskraftig utveckling. <p>När det gäller utsläppsminskningen är målet med avtalet att de globala utsläppen av växthusgaser ska nå sin topp så snart som möjligt och att utsläppen</p>	EU har antagit ett gemensamt mål att minska utsläppen med minst 40 % före 2030. EU har antagit ett gemensamt långsiktigt mål att minska utsläppen med 80–95 % före 2050. Finland har tillsammans med ett flertal andra medlemsstater krävt att alla länder snabbt ska effektivisera sina åtgärder för att nå Parisavtalets mål. De mål och åtgärder för utsläppsminskning som parterna i Parisavtalet hittills har angett räcker inte för att begränsa uppvärmningen i enlighet med avtalets mål.	Huvudförhandlare för internationella klimatfrågor Outi Honkatukia

	därefter snabbt ska minska så att de antropogena utsläppen av växthusgaser och kolsänkorna är i balans under den andra hälften av århundradet.		
<u>OZONSKIKTET</u>			
Wienkonventionen för skydd av ozonskiktet	Målet med avtalet och det tillhörande Montrealprotokollet är att tillverkningen och användningen av ämnen som bryter ned ozonskiktet i den övre atmosfären gradvis ska stoppas helt och hållet, med beaktande av den vetenskapliga utvecklingen, de ekonomiska och tekniska aspekterna samt utvecklingsländernas behov. Avtalsparterna samarbetar kring forskning och informationsutbyte om uttunnningen av ozonskiktet i den övre atmosfären.	Avtalet har hittills gett utmärkta resultat. Avtalsparterna har minskat användningen och tillverkningen av ämnen som bryter ned ozonskiktet med sammanlagt över 98 % och beslut om totalförbud av ämnena och tidsplaner för utfasning har fattats. Trots åtskilliga utmaningar har utvecklingsländerna minskat användningen och tillverkningen av ämnen som bryter ned ozonskiktet rentav snabbare än de fastställda tidsplanerna. Eftersom ämnen som bryter ned ozonskiktet samtidigt är kraftiga växthusgaser har man tack vare Montrealprotokollet förhindrat koldioxidutsläpp motsvarande mer än 135 gigaton.	Konsultativ tjänsteman Eeva Nurmi
Montrealprotokollet	Protokollet preciserar bestämmelserna i Wienkonventionen och innehåller bestämmelser för att minska användningen och tillverkningen av samt handeln med ämnen som bryter ned ozonskiktet.	Se ovan (Wienkonventionen)	Konsultativ tjänsteman Eeva Nurmi

<u>BIOLOGISK MÅNGFALD</u>			
Konventionen om biologisk mångfald (CBD-konventionen)	Det huvudsakliga målet med konventionen är att den biologiska mångfalden hos jordens olika ekosystem, djur- och växtarter och deras gener skyddas, att naturresurserna nyttjas på ett hållbart sätt och att nyttan av de genetiska resurserna fördelas rättvist och jämnt.	CBD-konventionen har ratificerats av 196 parter. Vid partsmötet 2010 fastslogs det att utarmningen av naturen måste stoppas före 2020. För att stöda genomförandet av detta ambitiösa mål antog man en strategisk plan för 2011–2020. I den ingår 20 mål (de s.k. Aichimålen). För att följa upp genomförandet av den strategiska planen utarbetar länderna regelbundet nationella strategier och handlingsplaner för biologisk mångfald (NBSAP). Den viktigaste uppgiften under 2019 och 2020 är att utarbeta en internationell plan för biologisk mångfald efter 2020.	Konsultativ tjänsteman Marina von Weissenberg
Cartagenaprotokollet om biosäkerhet	Protokollet syftar till att säkerställa att levande genetiskt modifierade organismer vid gränsöverskridande förflyttningar överförs, hanteras och används i enlighet med försiktighetsprincipen på ett sätt som inte får skadliga effekter vare sig för den biologiska mångfalden eller dess hållbara utnyttjande och som också tar hänsyn till riskerna för människors hälsa.	Protokollet har genomförts effektivt genom ett operativt strategiprogram. Centrala teman är riskbedömning, socioekonomiska granskningar och nya genmodifieringsmetoder. Utvärderingsanvisningar har utvecklats och kommer att utvecklas för såväl riskbedömningen som de socioekonomiska granskningarna. Antalet parter är redan 170 (februari 2019).	Specialsakkunnig Marja Ruohonen-Lehto
Nagoyaprotokollet om tillträde till genetiska resurser	Målet med protokollet är en rättvis fördelning av den nytta som uppstår vid användning av genetiska resurser, bättre tillträde till genetiska resurser, adekvat	Hittills har protokollet ratificerats av 116 parter. Många parter ligger dock efter i genomförandet på grund av resursbrist, och har fortfarande varken	Specialsakkunnig Marja Ruohonen-Lehto

	<p>tekniköverföring och finansiering samt främjande av bevarandet av biologisk mångfald och en hållbar användning.</p>	<p>utsedda myndigheter eller nationell lagstiftning. Dessutom kan de olika parterna ha avvikande uppfattningar om omfattningen av konventionens tillämpningsområde. Nagoyaprotokollet är fortfarande så nytt att det inte har gett några betydande effekter. När förfarandena med tiden förtydligas kommer tillträdet till genetiska resurser förmodligen att underlättas och fördelningen av nyttan ger en sporrande effekt som främjar skyddet av den biologiska mångfalden. I det internationella arbetet finns fortfarande olösta frågor, t.ex. om den multilaterala nyttofördelningsmekanismen (NP art. 10) och övriga nyttofördelningsinstrument enligt protokollet (NP art. 4).</p>	
<p>Tilläggsprotokollet om ansvarighet och gottgörelse till Cartagenaprotokollet om biosäkerhet</p>	<p>Tilläggsprotokollet syftar till att främja skyddet av den biologiska mångfalden och en hållbar användning av naturen, med beaktande av riskerna för människors hälsa. Detta sker genom att fastställa internationella regler och förfaranden för ansvarighet och gottgörelse med avseende på levande modifierade organismer.</p>	<p>Genomförandet av tilläggsprotokollet har inletts och det har ratificerats av 42 parter. Tilläggsprotokollet har ännu inte tillämpats i praktiken.</p>	<p>Specialsakkunnig Marja Ruohonen-Lehto</p>

<p>Konventionen om internationell handel med hotade arter av vilda djur och växter (CITES-konventionen)</p>	<p>Syftet med konventionen är att säkerställa att internationell handel med vilda växter och djur inte äventyrar arternas överlevnad.</p>	<p>Konventionen omfattar cirka 36 000 arter. Av dem är cirka 5 800 djurarter och resten växter. CITES-konventionen anses vara ett av de mest effektiva internationella miljöavtalen, även om den har stora kommersiella intressen och organiserad brottslighet att tampas med. Konventionen är effektiv för att länder genom beslut av partsmötet eller den permanenta kommittén kan straffas för regelöverträdelser med tillfälliga extra begränsningar för handel med CITES-arter. När staten i fråga börjar följa reglerna slopas den tillfälliga begränsningen av handeln.</p>	<p>Miljöråd Esko Hyvärinen</p>
<p>Konventionen om skydd av flyttande vilda djur (CMS-konventionen, Bonnkonventionen)</p>	<p>Konventionen syftar till att skydda flyttande djurarter och deras livsmiljöer samt till ett hållbart utnyttjande av dem längs hela flyttvägen. Ett ytterligare syfte är att skydda populationer av vilda djur som regelbundet rör sig över administrativa landsgränser.</p>	<p>En fördel med konventionen anses vara att den utgör ett "paraplyavtal" som kan ge upphov till regionala avtal för att effektivisera skyddet av specifika arter. Många länder är parter i regionala avtal som ingåtts inom ramen för Bonnkonventionen eller har undertecknat samförståndsavtal även om de inte är parter i konventionen.</p>	<p>Miljöråd Esko Hyvärinen</p>
<p>Ramsarkonventionen om skydd av våtmarker</p>	<p>Konventionen syftar till att förhindra att våtmarker försvinner nu och i framtiden och till att erkänna våtmarkernas ekologiska, ekonomiska, kulturella, vetenskapliga och rekreativmässiga värde. Konventionens ursprungliga syfte var att skydda våtmarker som sjöfåglar rastar eller häckar på och att säkerställa att det finns nät av viktiga våtmarksområden längs fåglarnas</p>	<p>Konventionen är viktig eftersom våtmarkernas status globalt sett är alarmerade och den sämsta av alla ekosystem. Trycket på att utnyttja våtmarker har ökat mer och mer. Det största hotet mot våtmarker är förändringar i markanvändningen i allmänhet. Ett globalt problem är i synnerhet våtmarker vid kusterna som byggs över. Ett ytterligare hot är de</p>	<p>Miljöråd Kristiina Niikonen</p>

	flyttvägar. Senare har konventionen utvidgats till att omfatta flera olika dimensioner av skydd och områdesanvändning. Konventionen omfattar skydd av alla våtmarker (inkl. sådana som anlagts av människor) och främjande av en hållbar användning av dem.	skador som odling av fisk och skaldjur orsakar i ursprungliga våtmarker (t.ex. räkodling i mangroveområden), vattenreglering, negativa effekter av jordbruk och annan markanvändning i våtmarkernas tillrinningsområden.	
Konventionen om skydd för världens kultur- och naturarv (världsarvskonventionen)	Konventionen syftar till att fungera som ett internationellt och nationellt system för att definiera, bevara och vårda de mest värdefulla delarna av natur- och kulturmiljön som mänsklighetens gemensamma arv.	Under årtiondenas lopp har världsarvskonventionen blivit etablerad och välkänd. Man kan rentav tala om världsarvsobjekten som varumärken. I synnerhet skyddet av objekt i utvecklingsländerna kan gynnas av att de utses till världsarvsobjekt, bl.a. tack vare ökad finansiering och ökat internationellt intresse. Behandlingen av objekten i världsarvskommittén och dess åtgärdsrekommendationer till länderna fungerar ofta som incitament till att man stärker skyddsåtgärderna på grund av konventionens stora popularitet och synlighet. Under de senaste åren har också medborgarorganisationernas allt starkare deltagande i kommitténs möten gett skyddet av objekten extra synlighet.	Miljöråd Jukka-Pekka Flander
Den internationella konventionen för reglering av valfångsten, 1946	Finland anslöt sig till konventionen 1983 och har deltagit i kommissionens möten. Konventionen har som mål att skydda	Mängden information om valpopulationernas status och hoten mot valarna har ökat. Dessutom har man försökt utveckla metoder för att	Konsultativ tjänsteman Penina Blankett

	<p>valpopulationerna (13 stora valarter) och att systematiskt utveckla valindustrin. Konventionen gör det möjligt att skydda hotade valarter, inrätta skyddsområden för valar, fastställa antals- och storleksgränser för valar som fångas, ange fridlysnings- och fångsttider samt fångstområden, förbjuda fångst av diande ungar och honor som rör sig med ungar samt att sammanställa fångstdata och andra statistiska och biologiska data.</p> <p>Valfångstkommissionen har tre kommittéer varav en är en vetenskaplig kommitté. I den ingår flera hundra valforskare. Kommittén har i uppgift att ge rekommendationer och vid behov studera valar eller valfångsten, samla in och analysera statistiska data om valpopulationernas aktuella status och valfångstens inverkan på dem samt att studera, utvärdera och förmedla information om metoder för att upprätthålla och utöka valpopulationerna.</p> <p>Under den vetenskapliga kommittén arbetar flera underkommittéer och arbetsgrupper uppdelade enligt tema.</p>	<p>påverka dessa hot, bl.a. anvisningar som gäller valturism. Man har också tagit fram anvisningar för vetenskaplig fångst och utvecklat den fångst som urfolken bedriver. Ungefär vart sjätte år beviljas urfolken fångstkvoter baserade på vetenskapliga rön. Kvoternas inverkan på valpopulationerna följs upp årligen. Kommersiell valfångst är fortfarande förbjuden. Skyddsplaner har utarbetats för ett flertal hotade valpopulationer, och nya är under beredning. Kommissionens vetenskapliga kommitté och skyddskommittéer beaktar också småvalarnas situation, inkl. Östersjötummlaren.</p>	
<p>Avtalet till skydd för småvalar i Östersjön och Nordsjön (Ascobans) (hänger ihop med Bonnkonventionen), 1992</p>	<p>I den skydds- och förvaltningsplan som ingår i avtalet presenteras de skydds-, forsknings- och förvaltningsåtgärder som bör tas i bruk.</p>	<p>För Finlands del gäller det här avtalet endast tummlaren, den enda småvalen i Östersjön. I Finland bör i synnerhet samarbetet med andra internationella aktörer främjas. Finland har medverkat</p>	<p>Konsultativ tjänsteman Penina Blankett</p>

		<p>i det internationella projektet SAMBAH Life + (<i>Static Acoustic Monitoring of the Baltic Sea Harbour Porpoise</i>) som gav en bild av bl.a. förekomsten av den akut hotade tumlaren i Östersjön och även i Finland.</p> <p>Finland deltar i den arbetsgrupp som svarar för genomförandet och uppföljningen av räddningsplanen för Östersjötumlaren.</p>	
<u>KEMIKALIER OCH FARLIGT AVFALL</u>			
Baselkonventionen om kontroll av gränsöverskridande transporter och slutligt omhändertagande av farligt avfall	Syftet med konventionen är en miljö- och hälsomässigt hållbar kontroll av farligt avfall och annat avfall. Detta syfte ska uppnås med hjälp av tre mål: 1. minimera transporter av avfall över statsgränser, 2. behandla och omhänderta avfall så nära som möjligt den plats där det uppstår, 3. minimera uppkomsten av avfall.	Sedan början av 2000-talet har tyngdpunkten i genomförandet av konventionen legat på att så omfattande som möjligt fullgöra de avtalsförpliktelser som gäller internationella transporter av farligt avfall och att minimera uppkomsten av farligt avfall. De regionala centrum som inrättats för att effektivisera genomförandet av Baselkonventionen ger utvecklingsländer och länder med övergångsekonomi bättre förmåga att hantera farligt avfall på ett mer miljövänligt sätt.	Överinspektör Marja-Riitta Korhonen
Rotterdamkonventionen om förfarandet med	Målet konventionen är att stärka ett delat ansvar och gemensamma	Genom konventionen erbjuds de länder som importerar sådana	Konsultativ tjänsteman Hinni Papponen

<p>förhandsgodkännande sedan information lämnats för vissa farliga kemikalier och bekämpningsmedel i internationell handel</p>	<p>ansträngningar mellan parter i den internationella handeln med vissa farliga kemikalier. Konventionen syftar också till att skydda människors hälsa och miljön från potentiell skada från sådana ämnen. Konventionen grundar sig på ett förfarande med förhandsgodkännande. I enlighet med förfarandet får de kemikalier som omfattas av konventionen bara importeras till länder som på förhand gett sitt medgivande till import av kemikalierna.</p>	<p>kemikalier information och verktyg för att kunna identifiera de farliga kemikalierna och vid behov förbjuda import av dem. Om en stat beslutar att importera kemikalier som omfattas av regleringen främjar konventionen en säker hantering av dem i form av märkningsstandarder, tekniskt bistånd och annat stöd.</p>	
<p>Stockholmskonventionen om långlivade organiska föreningar</p>	<p>Konventionen syftar till att skydda människors hälsa och miljön mot skadliga effekter av långlivade organiska föreningar. Genom konventionen elimineras eller begränsas produktion, användning och utsläpp av de POP-föreningar som omfattas av konventionen och handel med dessa.</p>	<p>Konventionen omfattade ursprungligen 12 POP-föreningar. År 2017 reglerade konventionen redan 28 olika föreningar.</p>	<p>Konsultativ tjänsteman Tuulia Toikka</p>
<p>Minamatakonventionen om kvicksilver</p>	<p>Syftet med konventionen är att skydda människors hälsa och miljön från antropogena utsläpp av kvicksilver och kvicksilverföreningar.</p>	<p>Det har varit viktigt att begränsa produkter som innehåller kvicksilver för att minska både människors exponering och den miljöbelastning som otillbörlig avfallshantering orsakar. Att begränsa användningen av kvicksilver genom avtal har varit möjligt där det finns tillgång till ersättande produkter globalt. På global nivå orsakas de största kvicksilverriskerna av långväga luftföreningar, varav merparten härstammar från förbränning av</p>	<p>Konsultativ tjänsteman Tuulia Toikka</p>

		<p>stenkol. Konventionen främjar användningen av bästa tillgängliga teknik och bästa miljöpraxis för att minska utsläppen. Dessutom är målet att få till stånd nationella program för att gradvis upphöra med utsläpp av kvicksilver.</p> <p>I EU tillämpas till vissa delar striktare begränsningar för kvicksilver än vad konventionen förutsätter.</p>	
<u>LUFTVÅRD</u>			
Konventionen om långväga gränsöverskridande luftföroreningar	<p>Konventionen syftar till att begränsa, minska och förebygga långväga gränsöverskridande luftföroreningar. Konventionen och tillhörande protokoll innehåller samlad information om utsläpp, spridning, halter och nedfall samt om luftföroreningars inverkan på hälsa, ekosystem, odlingsväxter och material. Konventionen innehåller inga egentliga utsläppsminskningsmål utan den utgör en ram för samarbete och detaljerade protokoll om utsläppsminskningar som ska antas separat.</p>	<p>Utsläppen av luftföroreningar i Unesco-området och Europa har minskat avsevärt under de senaste decennierna, med 40–80 %.</p> <p>Luftföroreningskonventionen har skapat en grund för politiskt och ekonomiskt samarbete mellan parterna i syfte att minska och begränsa utsläppen.</p>	Konsultativ tjänsteman Anneli Karjalainen
Protokollet för långsiktig finansiering av samprogrammet för övervakning och utvärdering av de långväga luftföroreningarna i Europa (EMEP)	<p>I protokollet finns bestämmelser om finansieringen av vetenskaplig forskning och datorbaserade modeller som avser övervakning av atmosfären samt åtgärder för att ta fram anvisningar för bedömning av utsläpp och utveckling av prognoser.</p>		

Protokollet om minskning av svavelutsläpp eller gränsöverskridande flöden av dessa med minst 30 procent	Protokollet ålägger parterna att minska sina årliga svavelutsläpp eller gränsöverskridande flöden av dessa med minst 30 procent.	Göteborgsprotokollet innehåller nya åtaganden om svavelutsläpp.	
Protokollet om kontroll av kväveoxider och deras transnationella flöden	Protokollet ålägger parterna att begränsa och/eller minska sina årliga totala utsläpp av kväveoxider eller deras transnationella flöden.	Göteborgsprotokollet innehåller nya åtaganden om kväveoxidutsläpp.	
Protokollet om kontroll av utsläpp av flyktiga organiska ämnen eller deras gränsöverskridande flöden	Genom protokollet begränsas och minskas utsläpp av flyktiga organiska föreningar för att minska deras gränsöverskridande flöden och den resulterande bildningen av fotokemiska oxidanter, och därmed skyddas människors hälsa och miljön mot deras skadliga effekter.	Göteborgsprotokollet innehåller nya åtaganden om utsläpp av flyktiga organiska föreningar.	
Protokollet om ytterligare minskning av svavelutsläppen	Protokollet ålägger parterna att begränsa och minska sina svavelutsläpp för att skydda människors hälsa och miljön mot deras skadliga och i synnerhet försurande effekter och för att, i den mån det är möjligt och utan oskäligen kostnader, säkerställa att nedfall av sura svavelföreningar inte överskrider den fastställda gränsen för kritisk belastning på lång sikt.	Göteborgsprotokollet innehåller nya åtaganden om svavelutsläpp.	
Tungmetallprotokollet	Protokollet ålägger parterna att minska utsläppen av kadmium, bly och kvicksilver.		Konsultativ tjänsteman Anneli Karjalainen

Protokollet om långlivade organiska föroreningar (POP-protokollet)	Protokollet om långlivade organiska föroreningar omfattar 16 olika föreningar, vars användning förbjuds eller begränsas. Vid uppdateringen av protokollet lades det till begränsningar för sju nya ämnen. Genom protokollet begränsas också utsläpp i luften av vissa långlivade organiska föroreningar såsom dioxin och furan (PCDD/PCDF) samt polycykliska aromatiska kolväten (PAH).		Konsultativ tjänsteman Anneli Karjalainen
Protokollet om minskning av försurning, övergödning och marknära ozon (Göteborgsprotokollet)	I protokollet fastställs nationella utsläppstak för svavel, kväveoxider, ammoniak och flyktiga organiska föreningar. Protokollet ändrades 2012 då parterna kom överens om nya minskningsmål för svaveldioxid, kväveoxider, flyktiga organiska föreningar, ammoniak och små partiklar (mindre än 2,5 mikrometer i diameter, PM 2,5) från 2020 framåt.	Luftföroreningar utgör en allvarlig fara för hälsan. Syftet med luftvårdspolitiken är att minska de skadliga utsläppen och på så sätt minimera halterna av marknära skadliga gaser, såsom svaveldioxid, kväveoxider, flyktiga organiska föreningar och ammoniak. Till de utsläpp som är skadligast för hälsan hör dock små partiklar som tränger ända in i lungblåsorna, visar de senaste forskningsrönen. Utsläppen av de luftföroreningar som regleras i protokollet har minskat betydligt sedan protokollet antogs.	Konsultativ tjänsteman Sirpa Salo-Asikainen
<u>INFORMATION OCH DELTAGANDE</u>			
Konventionen om tillgång till information, allmänhetens deltagande i beslutsprocesser och	Syftet med konventionen är att främja allmänhetens rätt att delta och rätten att få tillgång till rättslig prövning i	Århuskonventionen är en ny typ av miljöavtal som knyter samman miljö rättigheter och mänskliga	Regeringssekreterare Charlotta von Troil

tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor (Århuskonventionen)	miljöfrågor samt den rätt som var och en i nuvarande och framtida generationer har att leva i en miljö som är förenlig med hans eller hennes hälsa och välbefinnande.	rättigheter. De flesta internationella miljöavtal innehåller främst skyldigheter som gäller mellanstatliga relationer. Enligt Århuskonventionen har parterna även skyldigheter med avseende på fysiska personer och miljöorganisationer.	
Protokollet om register över utsläpp och överföring av föroreningar (PRTR-protokollet)	Protokollet syftar till att göra det lättare för allmänheten att ta del av information genom att i alla konventionsstater införa enhetliga, integrerade och landsomfattande register över utsläpp och överföring av föroreningar. Genom registret kan medborgarna delta i beslutsprocesser om miljöfrågor och bidra till att minska eller förhindra uppkomsten av utsläpp.	Miljötillståndspliktiga anläggningar ska rapportera utsläpp och överföringar av avfall till ett nationellt datasystem för övervakning och belastning. Myndigheterna lämnar ut information till allmänheten på begäran. Informationen lagras i det europeiska E-PRTR-registret. Medborgarna kan ta del av informationen via registrets webbgränssnitt.	Konsultativ tjänsteman Juha Lahtela
<u>MILJÖKONSEKVENSBEDÖMNING</u>			
Konventionen om miljökonsekvensbeskrivningar i ett gränsöverskridande sammanhang (Esbokonventionen)	Konventionen syftar till att ge parterna rätt att delta i förfaranden för miljökonsekvensbedömning (MKB-förfaranden) av projekt som pågår i en annan konventionsstat, om projektet kan ha gränsöverskridande miljökonsekvenser.	Esbokonventionen innebär en gemensam skyldighet för parterna att underrätta varandra om sådana projekt som anges i konventionen, om de sannolikt kommer att få betydande gränsöverskridande skadliga konsekvenser. Miljökonsekvensbedömningen ska göras i ett tidigt skede av planeringen och innan beslut om tillstånd för det i konventionen avsedda projektet eller inledande av verksamheten har fattats. Konventionen har bidragit till att	Konsultativ tjänsteman Seija Rantakallio

		<p>förfarandet för miljökonsekvensbedömning och strategiska miljöbedömningar har tagits i bruk i Unece-området. Konventionen har visat sig vara en viktig kanal för information och delaktighet för målländernas medborgare, medborgarorganisationer och myndigheter, och också ett viktigt instrument för förhandlingar mellan staterna, särskilt i stora projekt som påverkar miljön. Konventionens betydelse har ökat under åren, och ett växande antal projekt, planer och program har varit aktuella. Tillämpningen av konventionen i kärnkraftsprojekt har framhävts under de senaste åren.</p>	
<p>Protokollet om strategiska miljöbedömningar till konventionen om miljökonsekvensbeskrivningar i ett gränsöverskridande sammanhang</p>	<p>Protokollet syftar till att, med hjälp av strategisk miljöbedömning och den tillhörande möjligheten för allmänheten och myndigheterna att delta, bidra till att miljö- och hälsoaspekter beaktas vid beredningen av planer, program, verksamhetsprinciper och lagstiftning.</p>	<p>SEA-protokollet ålägger parterna att göra en strategisk miljöbedömning av de planer och program som avses i konventionen (t.ex. planläggning) och som sannolikt har betydande påverkan på miljön inbegripet hälsan. Strategiska miljöbedömningar blir oftast aktuella i beslutsprocessen före miljökonsekvensbedömningen av projekt. Därför anses SEA-protokollet vara ett centralt verktyg när det gäller att främja en hållbar utveckling.</p>	<p>Konsultativ tjänsteman Lasse Tallskog</p>
<p><u>HAVSSKYDD OCH VATTENSKYDD</u></p>			

Skyddet av Östersjön			
<p>Konventionen för skydd av Östersjöns marina miljö (1974, 1992) och konventionens styrande organ HELCOM</p>	<p>Konventionen ålägger parterna att minska belastningen från alla utsläppskällor, skydda den marina miljön och bevara arternas mångfald. Genomförandet av konventionen preciseras genom rekommendationer och ministerdeklarationer. I och med handlingsplanen för skydd av Östersjön, Baltic Sea Action Plan (BSAP 2017), ställde HELCOM upp målet att uppnå god ekologisk status i Östersjön före 2021. BSAP och de ministerdeklarationer som kompletterade planen (2010, 2013, 2018) omfattar långt över hundra åtgärder som gäller minskning av belastningen av näringsämnen och skadliga ämnen och av övergödningen, miljöskyddsåtgärder inom sjöfarten samt upprätthållande och förbättring av den marina miljöns mångfald och livskraft. BSAP omfattar ett unikt system för övre gränser för näringsbelastning i varje marin region samt landsspecifika mål för minskning av näringsbelastningen.</p>	<p>Belastningen i Östersjön har minskat avsevärt och miljöns status har blivit bättre, bl.a. har säl- och havsörnspopulationerna återhämtat sig och mängden skadliga och farliga ämnen i havet minskat betydligt. Övergödningen, förändringarna i florin och faunan samt klimatförändringens effekter utgör de största utmaningarna för Östersjön. I och med att belastningen från samhällena och industrin har minskat kommer det största trycket från jordbruket. Nya utmaningar är nedskräpning, läkemedel i havet, undervattensbuller och bekämpning av de negativa effekterna av dem. Konventionsparterna samarbetar kring uppföljningen av Östersjön och tar fram indikatorinformation och utvärderingar av Östersjöns tillstånd. Länderna har också kommit överens sinsemellan om hur en god status i den marina miljön ska definieras. I Finland genomförs konventionen bl.a. genom EU-direktiv, nationella tillståndsförfaranden, vatten- och havsförvaltningsplaner och samarbete i närområdena. Fram till december 2018 hade 118 av de 162 värsta belastarna i Östersjöområdet eliminerats. En av Finlands hot spots finns kvar:</p>	<p>Miljøråd Maria Laamanen (HELCOM Head of Delegation)</p>

		<p>jordbrukets belastning på Skärgårdshavet. Intensifierade åtgärder för att förbättra Skärgårdshavets status har pågått sedan 2010. Under 2015–2018 har man dessutom genomfört spetsprojekt kring Östersjön och vattenskydd och främjat återvinningen av näringsämnen med över 30 miljoner euro. År 2019 är satsningen 15 miljoner euro.</p> <p>68 % av de gemensamma åtgärderna och 23 % av de landsspecifika åtgärderna i BSAP har genomförts (3/2018).</p> <p>HELCOM beslutade i mars 2018 om ett intensifierat genomförande av de återstående åtgärderna i BSAP och att programmet ska uppdateras 2021.</p>	
Skyddet av nordöstra Atlanten			
Konventionen om skydd av den marina miljön i nordöstra Atlanten, OSPAR	Konventionen ålägger parterna att minska belastningen från alla utsläppskällor, skydda den marina miljön och bevara arternas mångfald i konventionens tillämpningsområde, som omfattar nordöstra Atlanten, inklusive Nordsjön, Skagerrak och Kattegatt samt en del av Ishavet. Avtalsparter är nordöstra Atlantens och Nordsjöns kuststater, EU samt i avrinningsområdet länderna Schweiz, Luxemburg och Finland. Konventionen trädde i kraft 1998.	Utmaningarna inom havsskyddet är de samma som i fråga om Östersjön, och därtill kommer olje- och gasborrning samt radioaktiva utsläpp. OSPAR och HELCOM bedriver nära samarbete, och i synnerhet genomförandet av EU:s ramdirektiv om en marin strategi förutsätter god samordning mellan dem.	Lagstiftningsråd Sara Viljanen

	Målet är att uppnå en god miljöstatus senast 2020. En del av OSPAR-kommissionens beslut är juridiskt bindande.		
Andra havs- och vattenkonventioner			
Uneces gränsvattenkonvention	<p>Konventionen om skydd och användning av gränsöverskridande vattendrag och internationella sjöar är ett avtal inom Unece, som syftar till att förebygga, begränsa och minska sådan förorening av vatten som har, eller kan ha, gränsöverskridande inverkan.</p> <p>Gränsvattenkonventionens protokoll om vatten och hälsa till syftar till att med hjälp av god vattenförvaltning främja människors hälsa och skyddet av marina ekosystem genom att förhindra och minska sjukdomar som sprids via vatten.</p>	Gränsvattenkonventionen har genomförts effektivt. Konvention har i betydande grad främjat skyddet av gränsvattendrag och samarbetet mellan parterna. Den har dessutom lett till minskade konflikter och ökad säkerhet och främjat ett hållbart nyttjande av vattenresurserna. Konventionen har också haft global betydelse i och med att den främjat gränsvattensamarbete. För att konventionen ska omsättas i praktiken har det upprättats ett arbetsprogram för FN och konventionsparterna.	Konsultativ tjänsteman Antton Keto